

Универзитет у Нишу
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ,
Бр. 01-3264/1
13/11/2024. године

На основу члана 36. Правилника о мастер академским студијама права Служба за наставу и студентска питања даје следеће

О Б А В Е Ш Т Е Њ Е

1. Обавештава се јавност да су завршни мастер рад и Извештај Комисије за оцену и одбрану мастер рада под називом „Право Кијевске Русије”, кандидата Богдановић Младена, број досјеа М040/23-О, студента мастер академских студија права на Правном факултету у Нишу, примљени дана 13/11/2024. године и да се налазе у Библиотеци и на сајту Факултета.
2. Извештај и мастер рад доступни су, у року од 5 (пет) дана од дана истицања овог обавештења на огласну таблу Факултета, заинтересованим лицима у времену од 08,00 до 15,00 сати сваког радног дана.
3. Извештај Комисије за оцену и одбрану мастер рада су саставни део овог обавештења.
4. Ово обавештење истаћи на сајт и доставити Библиотеци.

СЛУЖБА ЗА НАСТАВУ И
СТУДЕНТСКА ПИТАЊА

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ			
ПРИЈЕМАНО		15.11.24.	
ОПТ. ЈЕДИ	ЕРОВ	БРОЈКОНТ	СТАТУС
01	3264		

Катедри за правноисторијске науке
Правног факултета Универзитета у Нишу

На седници Катедре за правноисторијске науке која је одржана 04.11.2024. године, на основу члана 34. Правилника о мастер студијама Правног факултета у Нишу формирана је Комисија за оцену и јавну одбрану мастер рада под називом: „Право Кијевске Русије“ кандидата Младена Богдановића (бр. досијеа М040/23-О). Комисија после детаљног прегледа мастер рада подноси следећи:

ИЗВЕШТАЈ

Мастер рад по називом: „Право Кијевске Русије“ кандидата Младена Богдановића је написан на 59 странице компјутерски обрађеног текста, са проредом 1,5. Кандидат је цитирање вршио у фуснотама. Литерарну подлогу чини 23 библиографских јединица (уџбеника, приручника, закона, научних чланака) уз друге бројне научне и стручне радове објављене у часописима и електронске изворе. Структурално рад је подељен у 3 делова.

У првом делу (стр. 1-5) кандидат је обрадио уводни део мастер рада, укључујући и прву тачку овог рада под називом „Кијевска Русија као ранофеудална држава“. У уводу рада кандидат је обрадио изглед Кијевске Русије као ранофеудалне државе, коју карактерише владавина руских кнежева Владимира и кнеза Јарослава, као и правно регулисање Кијевске Русије доношењем њихових закона, устава и других правних аката. Кандидат је такође указао на важност права Кијевске Русије како за период средњег века, тако и за савремено право. У уводном делу рада кандидат је приказао и предмет изучавања рада и методе којима се користи приликом писања рада. У првој тачки, првог дела рада под називом „Кијевска Русија као ранофеудална држава“ кандидат је приказао изглед Кијевске Русије као ранофеудалне државе карактеристичну за средњи век, а која је праћена својим развојем што су за последицу имала различита племенска образовања, ширење држане територије, освајање нових државних граница, смена владавине кнежева, ратови вођени између руског народа са другим народима. У овог делу рада кандидат је указао и на важност цркве као једне од институција, а такође и однос Русије и Византије

заснован на најчешће трговинским или робноновчаним односима који су засновани и почивају на Уговору кнеза Олега и Византије и кнеза Игора и Византије, односно Уговорима из 911. и 944. године са Византијом.

У другом делу (стр. 6-50) који носи назив „Извори права Кијевске Русије“, аутор се детаљно, систематски и теоријски бави приказом свих извора права Кијевске Русије који чине правне споменике средњовековне Кијевске Русије. Од извора права Кијевске Русије аутор као најважније издваја следеће: Уговори руских кнежева и Византије, односно два Уговора, Уговор кнеза Олега и Византије из 911. године и Уговор кнеза Игора и Византије из 944. године. Аутор је приликом анализе ових Уговора настојао да прикаже њихову садржину у погледу броја чланова који садрже, период када су они донети, између кога су склопљени, на којим принципима почивају, шта је предмет њиховог регулисања. Други правни споменик средњовековне Русије којим се аутор бавио приликом анализе рада јесу Црквени устав руских кнежева, у које је сврстао два најзначајнија, Црквени устав кнеза Владимира I и Црквени устав кнеза Јарослава Мудрог. Кандидат се приликом анализе ова два Црквена устава најпре бави теоријским приказом самог појма Устава уопште, док је Црквеним уставом кнеза Владимира I настојао да прикаже важност овог Устава као и његов значај у погледу цркве, област коју је регулисао овај Устав, као и делове садржане у њему. Све претходно наведено може се рећи и за анализу Устава кнеза Јарослава Мудрог. Кандидат се у свом раду бави анализом и трећег правног споменика под називом „Закон судњи људем“, који се по својој садржини бави регулисањем грађанског права, кривичног права и судског поступка. Кандидат кроз свој рад врши теоријски и систематски приказ у области регулисања ових грана права, приказујући кроз свој рад и чланове овог Закона, као и начин на који су регулисане ове гране права, казне и санкције које су пратиле преступнике, док у области судског поступка аутор се бави самим током судског поступка кога чине сведоци, докази. Кандидат у свом раду поред претходно поменутих правних споменика као извора права врши још и анализу једног врло значајног правног споменика за Кијевску Русију који се зове „Руска правда“. Иако врло широк извор по својој структури овај правни споменик кандидат анализира кроз два дела која њега као једну целину чине, односно први део Кратка правда и други део Шири правда. У области Кратке правде кандидат се бави приказивањем три дела Кратке правде под називом Правда Јарослава, Правда Јарославича и Накнада сакупљачима

вире, при чему се детаљно бави садржином истих. У области Шире правде аутор се бави видовима одговорности у Широј правди, телесним повредама и увредама, крађи и доказним средствима. Пети по реду извор кога у свом раду аутор анализира под називом „Псковска судна грамота“, на основу кога аутор указује на значај овог правног споменика, садржину истог, члановима које овај извор садржи, област регулисања. У области регулисања права овим Законом аутор посебну пажњу посвећује грађанскоправним односима који се тичу закључења уговора, заложном праву, наследном праву. Шести по реду извор чију анализу врши аутор у свом раду носи назив „Грамоте Новгорода и Пскова“, при чему указује на чињеницу да се заправо ради о приватноправним исправама које се тичу различитих грана права, као што су купопродаја непокретности, оне које се тичу наслеђивања, облигационоправних односа. Поред тога указује и на област регулисања спорова. Седми по реду извор чију анализу врши аутор у свом раду носи назив „Берестјане грамоте“, при чему се кроз свој рад бави теоријским приказом и значајем ових грамота, указујући на чињеницу за који период су исте значајне, на чему се могу наћи и због чега су оне коришћене.

У трећем делу рада тј. закључку (стр. 53) кандидат истиче значај свих правних извора средњовековне Русије којима је обједињени назив „правни споменици“. Њихов значај аутор исказује кроз чињеницу да су у великој мери допринели развоју и настанку Кијевске Русије као ранофеудалне и правне државе, али и кроз чињеницу да су од важности не само за период средњег века него и за савремено руско право.

Закључак и предлог

После детаљног разматрања мастер рада на тему „Право Кијевске Русије“, можемо да закључимо да пред кандидатом није био једноставан задатак јер је право Кијевске Русије изузетно комплексна тема коју прати оскудност доступне литературе приликом обраде исте, а што представља једну од препрека за детаљно и свеобухватно анализирање.

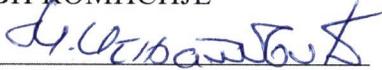
Право Кијевске Русије као један широк појам прати судбину свих правних извора, који извори чине: Устави, Закони и други правни акти, а који су од значаја за настанак, значај и развој права Кијевске Русије од државе средњег века, па све до државе

савременог права. Значај ових правних извора не огледа се у чињеници шта су они садржали, колики број чланова, коју област су они регулисали, за време ког владара су донети, него у чињеници да се о њима говори и да су предмет одбраде многих радова и дан данас.

Стога, Комисија закључује да мастер рад „Право Кијевске Русије“ кандидата Младена Богдановића (бр. досијеа: М040/23-О) представља резултат самосталног и називом оригиналног научног рада из правноисторијске области. Кандидат је у раду систематизовао и анализирао постојећу правнотеоријску, јавноправну, историјскоправну литературу и дао допринос правноисторијској науци. Пошто су испуњени услови предвиђени у члану 36. Правилника о мастер студијама Правног факултета у Нишу, Комисија сматра да је мастер рад: „Право Кијевске Русије“ кандидата Младена Богдановића (бр. досијеа: М040/23-О) подобан за јавну одбрану, па предлаже Комисији за докторске и мастер студије Правног факултета у Нишу да усвоји извештај о оцени мастер рада и његовој подобности за јавну одбрану.

У Нишу, 13.11.2024. године

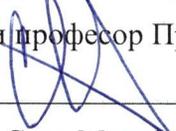
ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ

Проф. др Марија Игњатовић

Редовни професор Правног факултета у Нишу

Проф. др Александар Ђорђевић

Редовни професор Правног факултета у Нишу

Доц. др Сара Митић

Доцент Правног факултета у Нишу